

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO : 2016/904
KARAR TARİHİ : 11/08/2016

TAVSİYE KARARI

ŞİKAYETÇİ :
ŞİKAYET EDİLEN İDARE : Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü
ŞİKAYETİN KONUSU : TODAİE yüksek lisans eğitimi nedeniyle geçici görev yolluğu ödenmesi talebi hakkındadır.
ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 25.2.2016

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1. Şikâyet başvurusu, Kurumumuza e-başvuru yolu ile gönderilen 25/02/2016 tarih ve 2252 sayı ile kayıt altına alınan gerçek kişiler için şikâyet başvuru formu vasıtasıyla yapılmıştır. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 2016/904 2016/991 şikâyet numaralı Tavsiye önerisiyle Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Yapılan ön inceleme neticesinde; şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyet edilen merciin 08/06/1984 tarih ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi olarak kurulmuş olan ve bu çerçevede faaliyet gösteren sermayesinin tamamı Devlete ait olan bir kuruluş olması nedeniyle 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kanununun 3 maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde tanımlanan “idare” kapsamında olduğu, şikâyetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikâyetin süresinde yapıldığı ve şikâyetin diğer ön inceleme konularında da eksikliğin bulunmadığı, bu nedenle şikâyetin incelenme ve araştırılmasına engel bir durumun bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikâyetçi, Anonim Şirketi (....) bünyesinde yılından itibaren 399 sayılı KHK'nın II sayılı cetvel esasları çerçevesinde memur olarak görev yaptığını, 2015 yılı içerisinde Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) giriş sınavlarında başarılı olarak "Kamu Yönetimi" alanında yüksek lisans yapmaya hak kazandığını, TODAİE'nin kuruluş yasasında eğitim için izin verilen personelin tüm özlük ve mali haklarından yararlanmaya devam edeceğinin düzenlendiğini, bu hükme istinaden .././2015 tarihinde bağlı bulunduğu Kurumdan harcırâh talebinde bulunduğunu ancak başvurusuna hala cevap verilmediğini, kendisi ile birlikte yüksek lisans yapan diğer kamu görevlilerine kurumlarınca harcırâh ödemesi yapıldığını ifade ederek kendisine de harcırâh ödemesi yapılmasını talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4. Şikâyet başvurusunun çözüme kavuşturulması amacıyla Kurumumuzun talebi üzerine, *Anonim Şirketi tarafından gönderilen cevabi yazıda;*

4.1. İlgilinin .././2015 tarihli dilekçesindeki harcırâh talebi hakkında kendisiyle şifahi görüşme yapıldığı, adı geçen dilekçesini geri çekme düşüncesinde olduğunu, ancak karar verebilmesi için kendisine zaman tanınması gerektiğini beyan etmesi üzerine, söz konusu dilekçeye cevap verilmediği,

4.2. TODAİE Teşkilat Kanununun yürürlüğe girdiği 1950'li yıllarda ülkemizde yüksek lisans yapılacak kurumların azlığı, yüksek lisans yapacak kariyeri haiz memurların sınırlı sayıda olması nedeniyle kamuda yüksek lisans eğitiminin teşvik edilmesi amacıyla böyle bir uygulamaya gidilmiş olduğu, günümüzde ise gerek Devlet üniversitelerinde gerekse özel üniversitelerde lisansüstü eğitim olanaklarının ikinci eğitim ve internet ortamında uzaktan eğitim uygulamaları gibi esnek eğitim modelleriyle yaygınlaştığı, bu bağlamda kamu kurumlarının anılan Kuruma lisansüstü eğitim uygulamalarındaki bağımlılığının azaldığı,

4.3. Sayıştay Genel Kurulunun 19/12/1988 tarihli, 4636/1 sayılı kararı ile Sayıştay Temyiz Kurulunun 27/05/2002 tarihli, 25703 sayılı ve 07/06/2005 tarihli, 27986 sayılı kararlarında: "TODAİE'de eğitim gören Devlet memurlarının bu eğitimlerinin hizmet içi eğitim sayılabilmesi ve dolayısıyla bunlara geçici görev yolluğu ödenebilmesi için, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından usulüne uygun olarak hazırlanmış bir hizmet içi eğitim yönetmeliğinin bulunması ve bu yönetmelikte anılan Enstitüdeki eğitim programlarına katılmaya imkan sağlayacak bir hükme yer verilmiş olması ve ayrıca, memurların söz konusu Enstitüdeki eğitim programlarına katılmalarının kurumların isteği ile gerçekleşmesinin gerektiği" hükmü gereğince ücretli izinli olarak yüksek lisans programlarına katılan personelin kendisine ayrıca harcırâh ödenmesine ilişkin taleplerin Şirketlerince uygun görülmediği,

4.4. Ayrıca, TODAİE'de 24 Eylül 2012 - 08 Temmuz 2013 tarihleri arasında yüksek lisans yapan personelden M.F.A. tarafından, yüksek lisans yaptığı döneme ilişkin yevmiye ve yolluk ödenmesine dair Van 3 üncü İdare Mahkemesinin 2013/1 esasına kayden açılan davada 01/10/2013 tarih ve K:2013/1375 sayılı kararı ile davanın reddine, Van Bölge İdare Mahkemesinin 09/04/2014 tarih ve E:2013/468 ve K:2014/421 sayılı kararı ile de davacının idare mahkemesi kararına itirazın reddine ve yerel mahkeme hükmünün onanmasına karar verildiği,

4.5. Ancak, Şirket personelinden S.Ç.'yi temsilen vekili Av. M.S.A. tarafından, TODAİE Kamu Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programına katılmaya hak kazanan müvekkilinin tarafına harcırah ödenmesi talebiyle yaptığı başvurusunun reddine yönelik 09/12/2014 tarih ve 17109 sayılı işlemin iptali ve hak edilen harcırahın yasal faiziyle birlikte ödenmesi talebiyle, Şirket aleyhine Hatay İdare Mahkemesinin E:2015/653 sayılı dosyası üzerinden açılan dava sonucu verilen anılan Mahkemenin 29/01/2016 tarihli ve E:2015/653, K:2016/99 sayılı kararında, davacının tarafına harcırah ödenmesi talebiyle yaptığı başvurusunun reddine yönelik işlemin iptaliyle davacıya yüksek lisans yaptığı döneme ait harcırahlarının ödenmesine karar verildiği, söz konusu karara Şirket tarafından itiraz edildiği,

5. Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü tarafından gönderilen cevabi yazıda;

5.1. Konuya dair iş ve işlemlerin bu konudaki genel bir düzenleme olan Harcırah Kanununa tabi olduğu, 7163 sayılı Teşkilat Kanununun 15/2 nci maddesi hükmü gereği başvuruları üzerine giriş sınavını kazananlara kurumları tarafından öğrenim süresince izin verildiği, bu durumun kurumların ihtiyarında olmayıp izin vermeyen kurumlar aleyhine açılmış davaların bu yönde neticelendiği, aynı madde hükmünün devamında “Bu kimseler bütün özlük haklarından faydalanmakta, maaş ve ödeneklerini kendilerine izin veren daire, müessese ve teşekküllerden almakta devam ederler.” şeklinde bir düzenleme bulunduğu, 6245 sayılı Harcırah Kanununun 37/1 ve 42/a maddeleri uyarınca ilk 90 gün için tam, takip eden 90 gün için 2/3 oranında geçici görev gündeliği ve yolluk ödenmesi gerektiği;

5.2. Belirtilen kanun hükümlerinin açık olduğu, TODAİE yüksek lisans programları öğrencilerinin eğitim süresince yolluk ve geçici görev gündeliği alabilmesi ile ilgili bir mevzuat çalışmasının gerekli görülmediği, bu konuda bir çalışmalarının bulunmadığı;

5.3. Konuyla ilgili TODAİE aleyhine açılmış bir dava bulunmadığı, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliklerinin 24/g maddesi uyarınca eğitim süresince kurumlarından izin alarak geldikleri halde kendilerine yolluk ve geçici görev gündeliği ödenmemiş öğrencilerin mensup oldukları kamu kurumları aleyhine açtıkları davalarda ödenmeme işleminin hukuka aykırı bulunduğu dair verilmiş Danıştay içtihatlarının istikrar kazanmış durumda olduğu;

5.4. Danıştay 5 inci Dairesinin 1987 yılına ait iki, 1990 yılına ait bir ve 2000 yılına ait iki adet emsal kararlarının tümünde harcırah ödenmemiş olmasının hukuka aykırı bulunduğu gerekçesiyle olumsuz işlemin iptaline karar verildiği, ayrıca Danıştay 5 inci Dairesinin 26/05/1987 tarih E:1986/1174, K:1987/843 sayılı kararıyla, bu konuda bir dönem 28 sayılı Harcırah Kanunu Genel Tebliğinin B bölümünün 3 üncü fıkrasında yer alan “anılan enstitü programına katılan personele gündelik ve yol masrafı ödenmeyeceği” yolundaki hükmün iptal edildiği, buradaki sorunun Sayıştay kararındaki değerlendirmelerden kaynaklandığının düşünüldüğü;

5.5. TODAİE olarak yüksek lisans öğrencilerinin farklı uygulamalarla karşılaşması, doğrudan Kurumlarının işlemlerini etkileyen bir durum olmamakla birlikte; kamu yönetimi ilkelerinin göz önüne alınarak aynı mevzuata tabi kurumların aynı konuda benzer işlem yapmasının TODAİE açısından da uygun görüleceği, yol masrafı ve sınırlandırılmış geçici görev gündeliğinin ödenmesi gerektiği hususundaki uygulama birliğinin Maliye Bakanlığınca Harcırah Kanunu Genel Tebliğinde yer verilerek sağlanabileceği,

6. Maliye Bakanlığı tarafından gönderilen cevabi yazıda ise; 6245 sayılı Harcırah Kanununun 37 nci maddesi uyarınca, TODAİE'nin eğitimine katılan devlet memurlarına yönetmeliklerinde bu

eğitim programına katılmaya imkân veren bir hüküm bulunmasa dahi anılan Kanunun 42 nci maddesinde belirtilen hükümler dikkate alınarak geçici görev yolluğunun ödenmesi gerektiği mütalaa edildiği ifade edilmiştir.

C. Olaylar

7. Şikayetçi, Başmüdürlüğü Merkez Müdürlüğünde memur olarak görev yapmakta iken, TODAİE sınavlarında 2015-2016 Akademik Yılı Kamu Yönetimi Yüksek Lisans Programı giriş sınavında başarılı olduğundan programa katılma talebiyle .././2015 tarihide Merkez Müdürlüğüne başvuru yapmış, bunun üzerine 7163 sayılı TODAİE Teşkilat Kanununun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Devlet dairelerinde, mahalli idarelerde, İktisadi Devlet Teşekküllerinde çalışanlardan müsabaka imtihanını kazananlara tahsil süresince izin verilir.” hükmü gereğince eğitim programı süresince ilgilinin ücretli izinli sayılması hususu Genel Müdürlük Makamının .././2015 tarihli ve sayılı Oluru ile uygun görülmüştür.

8. Şikayetçi daha sonra .././2015 tarihinde kendisine harcırah ödenmesi talebiyle ilgili Merkez Müdürlüğüne başvurmuş; ancak başvurusuna 60 gün içerisinde cevap verilmeyerek zımnen reddedilmiştir.

9. Şikayetçi başvurusunun zımnen reddedilmesi üzerine, 25/02/2016 tarihinde Kurumumuza başvuru yapmış ve geçici görev harcırahının tarafına ödenmesi talebinde bulunmuştur.

D. İnceleme ve Araştırma Bulguları

10. Şikayet başvurusunun incelenmesi aşamasında, Kurumumuzun .././2016 tarihli ve sayılı yazısıyla Genel Müdürlüğünden, .././2016 tarihli ve sayısıyla TODAİE’den, .././2016 tarihli ve sayısıyla Maliye Bakanlığında şikayet konusu hakkında bilgi, belgeler ve görüşlerinin gönderilmesi talep edilmiş; bunun üzerine ...’nin 03/05/2016 tarihli ve sayılı yazısı, TODAİE’nin .././2016 tarihli ve ... sayılı yazısı ve Maliye Bakanlığının .././2016 tarihli ve sayılı yazısı ile istenen bilgiler, belgeler ve görüşler Kurumumuza gönderilmiş olup; söz konusu bilgilere raporun “İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları” ile “Olaylar” başlıkları altında yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

11. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının

11.1. “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” **başlıklı 74 üncü maddesinde**; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.” hükmü,

11.2. “Genel ilkeler” **başlıklı 128 inci maddesinde**; “Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.” hükmü,

11.3. “Sayıştay” **başlıklı 160 inci maddesinde**; “Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye

Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştay'ın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren on beş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamaz. Vergi, benzeri malî yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyuşmazlıklarda Danıştay kararları esas alınır.” hükmü,

12. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinde; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmü,

13. 6085 sayılı Sayıştay Kanununun “Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyuşmazlık hali” başlıklı 60 nci maddesinde; “Vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştayın kesinleşmiş kararları arasındaki uyuşmazlıklarda, 52 nci maddede belirtilen ilgililerin 56 ncı maddedeki esas ve usuller dairesinde başvuruları üzerine Sayıştay kararı yargılamanın iadesi yoluyla görüşülerek uyuşmazlık Danıştay kararı doğrultusunda giderilir.” hükmü,

14. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun

14.1. “Yolluk giderleri ve gündelikleri” başlıklı 177 nci maddesinde; “Bu Kanun hükümlerine tabi Devlet memurlarından bir görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yol giderleri ve gündelikleri, yolluklar hakkındaki özel kanun hükümlerine göre ödenir.” hükmü,

14.2. “Kurumların memurlarını hizmet içinde yetiştirme esasları” başlıklı 214 üncü maddesinde; “Devlet memurlarının yetişmelerini sağlamak, verimliliğini artırmak ve daha ileriki görevlere hazırlamak amacıyla uygulanacak hizmet içi eğitim, Devlet Personel Başkanlığı tarafından ilgili kurumlarla birlikte hazırlanacak yönetmelikler dahilinde yürütülür.” hükmü,

15. 6245 sayılı Harcırah Kanununun “Yurtiçi ve yurtdışında kurslara katılanlara verilecek gündelik” başlıklı 37 inci maddesinde; “Mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, bu Kanuna göre geçici görev gündeliği verilir.” hükmü,

16. 7163 sayılı Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Teşkilat Kanununun

16.1. “Teşkilat ve vazifeleri” başlığı altındaki birinci maddesinde; “Amme İdaresinin muasır telakkisine göre gelişmesine yararlı çalışmalar yapmak suretiyle idare sanatında eleman yetiştiren ve memurların idari sahada olgunlaşmasını sağlamayı hedef tutan ve 6139 sayılı kanunla musaddak Teknik Yardım Anlaşması gereğince kurulmuş olan Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü ilmi, idari ve mali muhtariyeti ve hükmi şahsiyeti haizdir.” hükmü,

16.2. Aynı başlık altındaki 2 nci maddesinde; Enstitünün başlıca vazifeleri şunlardır: Öğretim ve yetiştirme: ... 2. Amme İdaresi görevlilerinin modern idare prensipleri ve tekniğine göre bilgilerini artıracak ve tekamülünü sağlayacak tedbirler almak ve bu gibi tedbirleri teşvik etmek ve desteklemek” hükmü,

16.3. “Giriş şartları” başlıklı 15 inci maddesinde; “Amme İdaresi Enstitüsünün giriş müsabakasına katılabilmek için üniversite veya yüksekokul mezunu olmak şarttır. Bu şartı haiz bulunan kimseler arasından, idare heyetinin tespit edeceği esaslar dairesinde yapılacak müsabaka imtihanını kazananlar Türkiye ve Orta Doğu Amme Enstitüsüne devam edebilirler. Yukardaki evsafi haiz olup da Devlet dairelerinde, mahalli idarelerde, İktisadi Devlet Teşekküllerinde çalışanlardan müsabaka imtihanını kazananlara tahsil süresince izin verilir. Bu kimseler bütün özlük haklarından faydalanmakta, maaş ve ödeneklerini kendilerine izin veren daire, müessese ve teşekküllerden almakta devam ederler. Enstitüdeki tahsillerini başarı ile bitirenlerin Enstitüde geçirdikleri müddet kıdemlerine sayılır ve bu müddetin bir katı (bir seneden az olmamak üzere) kıdemlerine eklenir.” hükmü,

17. 18/01/2001 tarihli ve 24291 sayılı Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Lisansüstü Öğretim Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı birinci maddesinde; “Bu Yönetmeliğin amacı, kamu görevlilerinin kamu yönetimi ve yönetim bilimi alanında uzmanlaşmalarını sağlamak, kamu yönetiminin orta ve üst düzey yönetici ihtiyacını karşılamaya katkıda bulunmak ve kamu yönetimi alanına öğretim elemanları yetiştirilmesine yardım etmek üzere, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü tarafından yürütülen lisansüstü öğretim programlarını düzenlemektir.” hükmü,

18. Anonim Şirketi Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliğinin “Mali Hükümler” başlıklı 26 ncı maddesinin (e) bendinde; “Diğer Kurum ve Kuruluşlarda eğitim programlarına katılan Kuruluş personeli için Harcırah Kanunu hükümleri uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

B. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar

19. Danıştay 5 inci Dairesinin 26/05/1987 tarihli ve E:1986/1174, K:1987/843 sayılı kararıyla; Emniyet Müdürlüğü kadrosunda görevli iken Türkiye ve orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Kamu Yönetimi uzmanlık programına devam eden davacının, kendisine harcırah ödenmemesine dayanak olarak gösterilen 14/08/1985 tarih ve 28 sayılı Harcırah Kanunu Genel Tebliğinin iptali istemiyle açtığı davada, söz konusu yönetmeliğin bazı kursların değerlendirilmesine ilişkin B bölümünün 3 üncü fıkrasında anılan Enstitüye katılan personele gündelik ve yol masrafı ödenemeyeceği yolundaki hükmün iptaline karar verilmiştir.

20. Danıştay 2 nci Dairesinin 10/06/2015 tarihli ve E:2014/7811, K:2015/6394 sayılı kararında; “... 7163 sayılı Yasa'nın birinci maddesinde de açıkça belirtildiği üzere TODAİE kamu yönetiminin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla asıl olarak kamu görevlilerinin idare sanatında yetişmesini, memurların idari sahada olgunlaşmasını sağlamak amacıyla kurulmuş olup, bu yönüyle yürüttüğü eğitimin kamusal faaliyet dışında ya da hizmet ile alakasız bir faaliyet olarak görülmesine olanak yoktur. Bu nedenledir ki, 7163 sayılı Yasa'nın 15 inci maddesinde öğrenime hak kazanan kamu görevlilerinin, yapmakta oldukları görevin niteliğine ve pozisyonuna bakılmaksızın kurumlarınca eğitim süresince izinli sayılacakları yönündeki emredici hükme yer verilmiş, bununla da yetinilmeyerek izinli oldukları bu süre boyunca tüm özlük haklarının görevlerine devam ediyormuş gibi değerlendirilmek suretiyle gerçekleştirileceği, eğitimi başarıyla bitirenlerin ise ayrıca belirtilen süre kadar kademe ilerlemesi alacakları yönündeki hükümlere yer verilmiştir. Bu durumda, *TODAİE'de eğitim hakkı kazanan ve kurumunca eğitim süresince izinli sayılan davacının, memuriyet mahalli dışına gönderilen memur pozisyonunda olduğu açık olup, yukarıda yer verilen 6245 sayılı Yasa hükümleri işletilmek suretiyle tarafına yol ücreti ve Yasa'da belirtilen süre ve oranlarda gündelik ödenmesi gerekirken, ana düzenlemeleri 7163 sayılı Yasa ile*

yapılan bir hususta yasal düzenleme yerine Sayıştay Genel Kurulunun 19/12/1988 tarih ve 4636/1 sayılı kararının sonuç bölümünde; ilgili kurumun usulüne uygun olarak hazırlanmış bir hizmet içi eğitim yönetmeliğinin bulunması ve bu yönetmelikte söz konusu Enstitüdeki eğitim programlarına katılmaya imkan veren bir hükmün yer alması, memurun buradaki eğitime kurumunun isteği üzerine katılmış olması gerektiği yönünde yer verilen kriterler esas alınarak davacının başvurusunun reddi yolunda tesis edilen dava konusu işlemde ve davayı reddeden idare mahkemesi kararında hukuksal isabet bulunmamaktadır.” hükmü verilmiştir.

21. Danıştay 5 inci Dairesinin 31/01/2000 tarihli ve E:1997/1377, K:2000/339 sayılı kararında; Ankara 3 üncü İdare Mahkemesinin, 6245 sayılı Yasanın 37 nci maddesinde mesleki bilgilerini arttırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs ve okullara gönderilenlere bu kanuna göre geçici görev gündeliği ödeneceğinin hükme bağlandığı, 7163 sayılı Yasanın 15 inci maddesinde de ilgili sınavı kazananlara TODAİE'deki tahsil süresince izin verileceğinin öngörüldüğü, davacının, açılan sınavı kazanıp idarenin izniyle TODAİE'nin Kamu Yönetimi Lisans Üstü Uzmanlık Programına katıldığına göre 6245 sayılı Yasanın 37 nci maddesinde yer alan hüküm uyarınca memuriyet mahalli dışına gönderilen bir memur durumunda olduğu, öte yandan, 14/08/1985 günlü ve 28 sayılı Harcırah Kanunu Genel Tebliğinin bazı kursların değerlendirilmesine ilişkin (B) Bölümünün 3 üncü fıkrasında yer alan "anılan enstitü programına katılan personele gündelik ve yol masrafı ödenmeyeceği" yolundaki hükmün Danıştay Beşinci Dairesinin 26/05/1987 günlü, K:1987/843 sayılı kararıyla iptal edilerek Enstitü programına katılanlara gündelik ve yol masrafı ödenmesi gerektiğinin hükme bağlandığı gerekçesiyle, dava konusu işlemin iptal edilmesi ve izinli sayıldığı günler için hesaplanacak geçici görev yolluğu ve gündeliğinin yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesi yönündeki 05/03/1997 günlü, E:1996/1316, K:1997/317 sayılı kararının; *idare tarafından, davacının anılan kursa kendi isteği ve iradesiyle sınava girip kazanmak suretiyle katıldığı, davacının istediği geçici görev gündeliğinin verilebilmesi için Bakanlıkça gönderilmesi gerektiği, öte yandan, Adalet Bakanlığının hizmet içi eğitim yönetmeliğinin de bulunmadığını öne sürerek temyizden bozulması talebiyle yaptığı başvurusunun, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49 uncu maddesinde idare mahkemelerince verilen kararların temyiz yolu ile incelenerek bozulabilmeleri için gerekli hususlardan hiçbirine uymadığı ifade edilerek, mahkeme kararındaki gerekçelerle davacının hak ettiği geçici görev gündeliklerinin 6245 sayılı Yasanın 42 nci maddesinin (a) fıkrasında belirtilen sınırlar içerisinde hesaplanarak kendisine ödenmesi gerektiğinde kuşkuya yer bulunmadığı hükmüne varılmıştır. Benzer nitelikteki Danıştay 5 inci Dairesinin 15/03/1990 tarihli ve E:1989/895, K:1990/512 sayılı kararında da, idarenin temyiz talebi reddedilerek, idare mahkemesince verilen karar hukuk ve usule uygun olduğundan ve bozulmasını gerektirecek bir husus bulunmadığından, kararın onanmasına karar verilmiştir.*

22. Danıştay 8 inci Dairesinin 08/01/1997 tarihli ve E:1995/11, K:1997/2 sayılı kararında 6245 sayılı Harcırah Kanununun 37 nci maddesine göre geçici görev yolluğu ödenebilmesinin ön koşulunun ilgili kimselerin bu okul veya kurslara idare tarafından hizmet gerekleri itibarıyla duyulan gereksinim sonucu re'sen gönderilmesi olduğu, olayda davacı için bu ön koşulun gerçekleşmemiş olmakla kendisine geçici görev gündeliği ödenemeyeceğinden bu yöndeki işlemde bir hukuki isabetsizlikten söz edilemeyeceği yönündeki Bursa 2 nci İdare Mahkemesinin 09/03/1994 sayılı ve 90 sayılı kararının hukuku aykırı olduğunu öne sürülerek temyizden bozulması istemi karşısında; *yasal düzenlemeler çerçevesinde davacının talebinin davalı idarece karşılanmasının zorunlu olduğu, idarece isteminin reddi yolundaki işlemde ve İdare Mahkemesi kararının davacının anılan kursa kurumu tarafından hizmet gerekleri itibarıyla duyulan*

gereksinim sonucu görevlendirme ile re'sen gönderilmediği için kendisine geçici görev yolluğu ödenemeyeceğine ilişkin kısmında hukuki isabet görülmediği şeklinde karar verilmiştir.

23. Sayıştay Genel Kurulunun 19/12/1988 tarihli ve 4636/1 sayılı kararında; “Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde eğitim gören devlet memurlarının bu eğitimlerinin hizmet içi eğitim sayılabilmesi ve dolayısıyla bunlara geçici görev yolluğu ödenebilmesi için, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafında usulüne uygun olarak hazırlanmış bir hizmet içi eğitim yönetmeliğinin bulunması ve bu yönetmelikte, söz konusu Enstitüdeki eğitim programlarına katılmaya imkân veren bir hüküm yer alması, ayrıca memurun buradaki eğitime, kurumunun isteği üzerine katılmış olması gerektiği” hükmüne varılmıştır.

24. Sayıştay Temyiz Kurulunu 21/09/2010 tarihli ve 31610 tutanak numaralı kararında; memuriyet mahalli dışında açılan kurslara katılanlara geçici görev gündeliği verilebilmesi için ilgili kursun, şahsın mesleki bilgisini artırıcı özellikte olması diğer bir deyişle, hizmet içi eğitim kapsamında olması ve kurum tarafından bu kursa gönderilmesi gerektiği; Devlet memurlarının mesleki bilgilerinin artırılmasına, bir başka deyişle yetiştirilmelerine ilişkin esas ve usullerin 657 sayılı yasanın 214 ila 220 nci maddelerinde düzenlendiği, buna göre hizmet içi eğitimin Devlet Personel Dairesi tarafından ilgili kurumlarla birlikte hazırlanacak yönetmelikler dâhilinde yürütüleceği; gerek doğrudan TODAİE tarafından düzenlenen uzmanlık programlarına, gerekse yine aynı Enstitü tarafından kurumların isteği üzerine düzenlenen diğer eğitim programlarına katılan Devlet Memurlarının bu eğitimlerinin hizmet içi eğitim sayılabilmesi için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 214 üncü maddesi uyarınca, ilgili kurum ve Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlayacağı “*Hizmet içi Eğitim*” yönetmeliğinin bulunması ve bu yönetmelikte, TODAİE’de eğitim yapmaya imkan veren bir hükmün mevcut olması gerektiği; diğer bir koşulun ise, söz konusu Enstitüde düzenlenen uzmanlık programları ile diğer programlara katılmanın idarenin takdir ve onayı ile gerçekleşmesi olduğu, ancak söz konusu olayda anılan kişinin *kursa kendi isteğiyle katıldığı* ve sınavı kazanması üzerine de kendisine *idare tarafından zorunlu olarak izin verildiği*, 6245 sayılı yasanın değişik 37 inci maddesinde sözü edilen “gönderme” keyfiyetinin idarenin takdir yetkisini de içine alan bir anlam ifade etmekte olduğu, 7163 sayılı yasanın 15 inci maddesi uyarınca yarışma sınavını kazanarak TODAİE’de öğrenime hak kazananlara verilmesi zorunlu olan “izin” ile bir tutulmaması gerektiği, dolayısıyla kararda (Sayıştay Genel Kurulunun 19/12/1988 tarihli ve 4636/1 sayılı kararında) öngörülen kurum tarafından gönderilme şartı gerçekleşmediği; ayrıca, *kişinin talebiyle ve yarışma sınavını kazanması sonucunda başlayan böyle bir eğitimin, memurun mesleki bilgisini artırmak amacına dönük olduğunu ve idarelerin gösterdiği lüzuma müsteniden gerçekleştiğini söylemenin de pek kolay olmadığı*, 7163 sayılı yasanın öngördüğü eğitim, (2) yıllık ek bir öğrenim niteliğinde olduğu, yani burada memurun kendi isteği ile bir üst öğrenime devam etmesi söz konusu olduğu; diğer taraftan, 7163 sayılı yasanın 15 inci maddesinde, TODAİE’ye devam etmeye hak kazanmaları nedeniyle kurumlarınca izinli sayılan Devlet Memurlarının, izin süresince her türlü maaş ve özlük haklarından faydalanacakları, maaş ve ödeneklerinin verilmeye devam edileceği belirtilmişse de, *belli bir hizmetin görülmesi amacıyla yapılan masraf karşılığı olan harcırahın bu niteliği itibariyle özlük hakları kapsamında düşünülmesi mümkün olmadığından* ve maddede harcırah ödeneceğine dair bir hükme de yer verilmediğinden, idarenin isteği dışında kendi talebi ve arzusu ile TODAİE’deki öğrenime devam eden Devlet Memurlarına geçici görev yoluğu ödenebilmesinin, bu açıdan da mümkün görülmediği; harcırah ödenmesi gerektiği yönünde muhtelif Danıştay Kararlarının olduğunu iddiası karşısında ise, (832 sayılı) Sayıştay Kanununun 65 inci maddesine göre *genel mahkemelerce verilen hükümlerin, Sayıştay’ın hesap ve işlemler yönünden denetimine*

ve hükmüne engel olmadığından bu iddianın da kabulünün mümkün görülmediği ifade edilerek; bahsi geçen şartlar yerine gelmeden TODAİE'nin 2005-2006 akademik yılı Kamu Yönetimi Yüksek Lisans Programına katılan ...'e bu programa katıldığı günler için gündelik ve yol masrafı ödenmesine imkân bulunmadığı şeklinde karar verilmiştir. Ayrıca, Sayıştay Temyiz Kurulunun aynı yönde 27/05/2002 tarihli ve 25703 sayılı, 07/06/2005 tarihli ve 27986 sayılı, 03/10/2006 tarihli ve 28833 sayılı kararları bulunmaktadır.

C. Kamu Denetçisi Muhittin MIHÇAK'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

25. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; şikayet başvurusunun geçici görev yolluğu ödenmesi talebinin reddine ilişkin işlemde hukuka ve hakkaniyete uygunluk bulunmadığı değerlendirilerek, şikayetçinin TODAİE programına katılması nedeniyle hak kazandığı gündeliğin, 7163 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ile 6245 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince, 6245 sayılı Kanunun 42 nci maddesi çerçevesinde ödenmesi hususunda TAVSİYE kararı verilmesi gerektiği yönündeki öneri Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

26. Şikayet başvurusu, 3 nolu paragrafta değinildiği üzere, TODAİE giriş sınavlarında başarılı olarak yüksek lisans yapmaya hak kazanması üzerine, 7163 sayılı Kanunda yer alan eğitim için izin verilen personelin tüm özlük ve mali haklarından yararlanmaya devam edeceği hükmüne istinaden kendisine harcırah ödemesini talep etmektedir.

27. TODAİE'nin açtığı sınavları kazanarak kurumlarından ücretli izinli sayılan devlet memurlarına gündelik ödenip ödenmeyeceği konusunda, uygulamada “İlgili Mevzuat” bölümünde yer alan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun, 6245 sayılı Harcırah Kanununun ve 7163 sayılı TODAİE Kanununun ilgili hükümlerinin farklı yorumlanmasından kaynaklanan bir ihtilaf bulunduğu görülmektedir.

28. Bu durumda, konuyla ilgili mevzuat hükümlerinin nasıl yorumlanması gerektiğinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Bu bağlamda, öncelikle, TODAİE'nin uzmanlık programlarına katılan ve kurumlarınca ücretsiz izinli sayılan personele gündelik ödenmesi yönündeki Danıştay kararlarının Sayıştay Temyiz Kurulu kararları ile çelişmesi konusunun, idarelerin bazılarınca yorumlandığı şekliyle, Anayasa'nın 160 ıncı maddesinde yer alan “Vergi, benzeri malî yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluklarda Danıştay kararları esas alınır.” hükmünün kapsamına girip girmediğinin açıklığa kavuşturulması yerinde olacaktır.

29. Vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevler; Devletin kamu hizmetlerinin finansmanında kullanmak üzere, kamu gücüne dayanarak, tek taraflı ve cebri bir surette mükelleflerden tahsil

ettiği harç, resim, şerefiye, stopaj, fon payı, katkı payı, geç ödeme zammı, destekleme fonu kesintisi, tevkifat, ecrimisil gelirleri, senyoraj geliri vb. şekillerde karşımıza çıkan kamu gelirleridir. Bu açıdan, Devlet giderleri kapsamında değerlendirilmesi gereken memurlara ödenen geçici görev yolluğunun ödenmesine ilişkin olan şikayete konu işlemin “vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevler” kapsamına dahil olmadığı anlaşılmaktadır.

30. Görüldüğü üzere, somut olayımızda Danıştay ile Sayıştay'ın birbirleriyle çelişen istikrar kazanmış kararları bulunmaktadır. Kanun koyucu, ne Anayasa'da ne de başkaca bir Kanunda diğer alanlarda Danıştay ve Sayıştay kararlarının çelişmesi halinde nasıl hareket edilmesi gerektiği

konusunda herhangi bir düzenleme yapmamıştır. Bununla birlikte, her ne kadar Sayıştay'ın Anayasal hükümler gereğince bütün devlet kurumlarının gelir ve giderlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetleyerek kesin hükme bağlama görevi bulunsa da, idari mahkemelerce verilen karar ve hükümlerin son inceleme mercii olarak Anayasa'da yüksek mahkemeler arasında düzenlenen Danıştay'ın kararları ile Sayıştay kararları arasında "Vergi, benzeri yükümlükler ve ödevler ile diğer alanlardaki uyuşmazıklarda Danıştay kararlarının esas alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

31. Şikayetin esasına ilişkin yapılan incelemede ise, 7163 sayılı TODAİE Teşkilat Kanununun hedef ve vazifelerini ortaya koyan maddelerinde açıkça belirtildiği üzere, TODAİE kamu yönetiminin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla asıl olarak kamu görevlilerinin idare sanatında yetişmesini, memurların idari sahada olgunlaşmasını sağlamak amacıyla kurulmuş olduğu görülmektedir. Bu açıdan, bu eğitimler 657 sayılı Kanunun 214 üncü maddesindeki hizmet içi eğitimin esaslarını ortaya koyan "Devlet memurlarının yetişmelerini sağlamak, verimliliğini artırmak ve daha ileriki görevlere hazırlamak" amaçlarına uygun düşmektedir.

32. Kanun koyucu, kamu görevlilerinin TODAİE tarafından eğitilmeleri konusunda ayrı bir yol öngörmüş ve kamu görevlilerinin kamu yönetimi ve yönetim bilimi alanında uzmanlaşmalarını sağlamayı ve kamu yönetiminin orta ve üst düzey yönetici ihtiyacını karşılamaya katkıda bulunmayı amaçlayan uzmanlık programları için yapılan müsabaka imtihanını kazananlara tahsil süresince kurumlarının izin vermesini zorunlu tutarak personelin bu açıdan yetişmesi konusunda takdir yetkisini idarelere bırakmamıştır.

33. Geçici görev gündeliği açısından bakıldığında ise, 6245 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde "Yurtiçi ve yurtdışında kurslara katılanlara verilecek gündelik" başlığı kullanılmış olup, madde içeriğinde de söz konusu gündeliğin sadece hizmet içi eğitim yönetmeliklerinde yer alan kurslar için verileceğine ilişkin herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir. Her ne kadar maddede yer alan "gönderilen" kelimesinin idarenin takdir yetkisini içine alan bir anlam ifade ettiği yorumu yapılsa da, madde metninin incelenmesinden kurumların personeli zorunlu olarak eğitime göndermeleri ile re'sen göndermeleri ile arasında bir ayrıma gidilmediği görülmektedir. Bu açıdan, Devlet memurlarının yetiştirilmesi kriteri dikkate alındığında, kanunla getirilen bahsi geçen kural gereğince zorunlu olarak gönderme ile hizmet içi eğitim yönetmelikleri kapsamında gönderme arasında amaç açısından fark olmadığı, bu sebeple bu iki keyfiyetin birbirinden farklı bir işleme tabi tutulmasının ve kanun uyarınca zorunlu olarak gönderilenlerin gündeliği hak etmediğini ileri sürmenin doğru olmadığı değerlendirilmektedir.

34. Diğer yandan, TODAİE eğitimlerinin 657 sayılı Kanunun 117 maddesinde bir görevin ifası için ödenecek olan ve özel bir kanunla düzenlenmesi öngörülen harcırâh kapsamında düşünülemeyeceği yönündeki görüşe de katılmak mümkün değildir. Söz konusu madde uyarınca çıkarılan ve memurların özlük haklarından olan harcırâhı bütün yönleriyle düzenleyen

6245 sayılı Harcırâh Kanununda, doğrudan bir hizmetin yerine getirilmesi mahiyetinde olmasa da, gerek kamu yararı amacıyla gerekse devletin pozitif yükümlülükleri çerçevesinde, idarenin kendi isteğiyle yürütülen bir faaliyet nedeniyle veya zorunlu nedenlerle gerçekleşen birçok durumda memurun harcırâh ve gündeliklerden yararlandırılması gerektiğinin düzenlediği görülmektedir. Örneğin, doğrudan kamu hizmetinin görülmesi amacıyla yapılan bir masraf olmasa da, idarenin kendi isteğiyle memuriyet mahalli dışına hava değişimi maksadıyla gönderdiklerine, idare arzu etmese de harp zaruretleri ve olağanüstü haller dolayısıyla memuriyet mahallerini terk etmeye

mecbur olanlara veya bir atama kararının mahkeme kararıyla iptali durumunda memurun geri dönmesi esnasında ilgili personele, hatta çeşitli hallerde aile fertleri için harcırah ve gündelik ödenmesi öngörülmüştür. Bu çerçevede, somut olayımızda, yukarıda bahsedilen diğer hususlar da göz önünde bulundurulduğunda, sadece hizmet içi eğitim yönetmeliklerinde hüküm bulunanlardan idarenin kendi isteğiyle eğitim için gönderilenlerin değil, zorunlu olarak gönderilenlerin de özlük kapsamında değerlendirilmesi ve geçici görev gündeliği ödenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

35. Maliye Bakanlığı da, her ne kadar 14/08/1985 tarih ve 28 sayılı Harcırah Kanunu Genel Tebliğinde Enstitüye katılan personele gündelik ve yol masrafı ödenemeyeceği şeklinde bir düzenlemeye gitmişse de, bu hükmün Danıştay tarafından iptali sonrasında, gerek Kurumumuza verdiği görüşte gerekse diğer Kurumlara verdiği görüşlerde, yönetmeliklerinde bu eğitim programına katılmaya imkân veren bir hüküm bulunmasa dahi anılan Kanununun 42 nci maddesinde belirtilen hükümler dikkate alınarak geçici görev yolluğunun ödenmesi gerektiği yönünde görüş bildirmiştir.

36. Bütün bunların yanında, hizmet içi eğitim yönetmeliği bulunması ve bu yönetmelikte TODAİE uzmanlık programlarına katılmaya imkan veren bir hükmün bulunması gerektiği düşünülmesi halinde, memuriyet mahalli dışında TODAİE'nin uzmanlık eğitimine katılanlar açısından, hizmet içi eğitim yönetmeliği bulunup da TODAİE'de eğitime katılması yönünde bir hüküm bulunduğundan eğitim harcırahı alan personel ile hizmet içi eğitim yönetmeliği bulunmayıp veya hizmet içi eğitim yönetmeliği bulursa da TODAİE'deki eğitime katılması yönünde bir hüküm bulunmayıp da geçici görev yolluğu alamayan personel arasında bir eşitsizlik durumu ortaya çıkacaktır. Bu bağlamda, kanun koyucunun izin verilmesini zorunlu tutarak yetiştirilmelerini amaçladığı bu kişilerden, idarelerin ikinci mevzuatlarındaki düzenlemelerindeki farklılık nedeniyle, bazılarının bu gündelikten faydalanırken bazılarının faydalanamaması adil olmayacağı gibi, hakkaniyet ve eşitlik ilkelerine aykırı olacaktır.

37. Yukarıdan bu yana yapılan açıklamalar, dosyadaki bilgi ve belgeler, anılan mevzuat hükümleri, yüksek yargı kararları ve tüm dosya içeriği göz önünde bulundurulduğunda; 20 No.lu Paragrafta yer alan Danıştay kararında da belirtildiği üzere, TODAİE'de eğitim hakkı kazanan ve kurumunca eğitim süresince izinli sayılan şikayetçinin memuriyet mahalli dışına gönderilen memur pozisyonunda olduğu açık olup, TODAİE'nin yürüttüğü eğitimin kamusal faaliyet dışında ya da hizmet ile alakasız bir faaliyet olarak görülmesine imkan bulunmadığından; Danıştay'ın konuyla ilgili olarak şikayete konu gündeliğin ödenmesi yönünde istikrar kazanmış kararlarının ve Maliye Bakanlığının bu yöndeki görüşü dikkate alınarak, idarenin işleminde hukka uyarlılık bulunmadığı kanaat ve sonucuna varılmıştır.

E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

38. İdarenin işlemi açısından, Anayasamızın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesindeki eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6 ncı maddesindeki adil yargılanma hakkının, 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 inci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bilgi ve bulguya rastlanmadığı gibi şikâyete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan kişi hak ve özgürlüklerine aykırı bir durum tespit edilememiştir.

F. İyi Yönetim İlkelerine Uygunluk Yönünden Değerlendirme

39. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

40. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde *"Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar"* hükmü uyarınca, Kurumumuz inceleme ve araştırmasını yaparken, idarenin iyi yönetim ilkelerine uygun olarak işlem, eylem, tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetmektedir.

41. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; şikâyet başvurusu kapsamında idarenin başvuranla ilgili işlemleriyle ilgili bilgi ve belgelerin süresi içinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, bu anlamda *"kararların gerekçeli olması"*, *"kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi"* ve *"makul sürede karar verme"* **ilkelerine uygun hareket edildiği;** ancak şikâyetçinin idari başvuru yollarını tüketmek adına 10/12/2015 tarihli dilekçesiyle yaptığı başvurusu karşısında cevap vermeyerek bu açıdan *"kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi"* ve *"makul sürede karar verme"* **ilkelerine aykırı davrandığı anlaşıldığından,** idarenin bundan böyle bu hususlara uygun hareket etmesi beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

42. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararı üzerine herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

43. 2709 sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40 inci maddesinin 2 nci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre **ŞİKAYETİN KABULÜNE;**

Œikayet baŒvurucusunun TODAİE programına katılması nedeniyle 7163 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ile 6245 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince hak kazandığı gündeliğin 6245 sayılı Kanunun 42 nci maddesi çerçevesinde ödenerek mağduriyetinin makul süre içerisinde giderilmesi konusunda yeni bir iŒlem tesisi hususunda **ANONİM ŒİRKETİNE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kanunun 20 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Anonim Œirketince bu karar üzerine tesis edilecek iŒlem ya da tavsiye edilen çözümin uygulanabilir nitelikte görülmediği takdirde gerekçesinin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın **Œikâyetçi ile Anonim Œirketine** tebliđine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu BaŒdenetçisi'nce karar verildi.

e-imzalıdır

M.Nihat ÖMEROđLU
Kamu BaŒdenetçisi